

kampk jn. goslovanski karakter, kar namreč, da se je pokoj spremnil v tem
jim je dal veliko večjo znamenitost.

Zidovsko časopisje je skušalo, da bi kolikor le možao omslovalo sedanje slavnosti v Belgradu in je po več sili hotel odrediti Jantaju. Tako da bi bili hraneti v zanesljivosti, da je način na katerem planin in Jadropskega pa do tudi Japonev! Okolost, da prihaja Črno in Egejskega morja, podalo krojanju kralja Petra več veljavo, nego bi jo dala najljubša odpolanstva evropskih dvorov! Onim, ki so bili návozni na prizemih ovačjih, ki jih je jugoslovanska omladina pripredila dva-krat pred kraljevim konakom, je to jasno! Na tega momenta izprevidijo: tudi židovski časopisi — to se vidi iz večga pisnjaka — in to jih jeziči! Pa dokazujejo: posili, da so Jugoslavji razdeljeni na štiri posamezne skupine, ki da se med seboj tako razlikujejo po jesiku, da eden drugega niti ne umeti! Sveda je to neumnost, ki se jej bo smejal veski naš kmet, ki prihaja v dotiko s Hrvati in Srbi. Ali Nemci se tolazijo s tem — pa naj jim bo ta tolazba! Mi Lomo hodili svojo pot naprej, do končnega našega cilja: do ujedinjenja.

Začetek je tukaj in treba bit nadaljevan! Prvi jugoslovanski omladinski kongres in prva jugoslovanska umetniška razstava pokazala sta nam pot, po kateri naj hodimo: vpozna- vajmo se med seboj in delajmo skupno na kulturnem polju, ker na ta način prodre apričanje v nas vseh, da smo en narod!

A nič bolj naravnega ni, nego je to, da bomo kulturno vjeđenjeni stremili tudi za popolnim vjeđenjenjem na vseh poljih: ekonomsko in politično.

Srbška akademija omisljena, ki je proslavila stoljetico prve srbske revolucije tem, da je sklenila v Belgrad prvi jugoslovanski omladinski kongres in pripredila prvo jugoslovansko umetniško razstavo, pokazali je, da zrelo in tržno mesto. In je lishko ponosna na svoje vsepeha: Kongres in razstava dala sta povoda, da se je osnovala zvezja jugoslovenskih umetnikov in književnikov, ki bodo vsaj vsako drugo leto prizeli v večih jugoslovenskih mestih razstave! A po dovršeni razstavi bodo izdajali »Jugoslovanski Almanah«, v katerem bodo reprodukcije najboljih del z razstave ter kuževni prispevki najboljih jugoslovenskih pisateljev! Prvi tak almanach zde že letos v Belgradu. V Belgradu je osnovan tudi glavni odbor jugoslovenskih umetnikov in književnikov; a ob enem so se osnovali podoborji v Ljubljani, Zagrebu in Sofiji.

To so rezultati prvega jugoslovenskega kongresa in prve jugoslovanske umetniške razstave! In ti rezultati so lepi! Dr. Vasović, ki je prišel na to misel, da se pripredi jugoslovenska razstava, je lishko poroven na njen vseph! Ali ravno tako je tudi srbski akademiki omisljeni čestitati na tako krasno vspeli pravljici stoljetice prve srbske revolucije, ker delo velikega Karađorđa se ni dovršeno! Mlajoni Jugoslovjanov so še v robstvu — četudi ne vsi v Turškem, ampak tudi v robstvu takozvane civilizirane Evrope, katero robstvo pa ni nič boljše od turškega.

Sicer je še daleč naš končni cilj. Ali ne utrudimo se, ampak junaško stopajmo k njemu in odstranjujmo zapake, ki nam stoji na pot. Bodočnost je naša!

Milan P.

Rusko-japonska vojna.

Tret, 1. oktobra 1904

Danes ni nobenega dvoma več, da smo imeli prav, ko smo svarili čitatelje, naj se ne dano vznimirjati po križavih poročilih zavzetju toliko in toliko »važnih« utrd v Tatarskih. V prvi tiste utrde, o katerih je bil govor v japonskih poročilih niso bile nikakve »važne« utrde, pripovedajoče k faktorijalni priredbi trdajave same, ampak le nasip, katerim absolutno manjka značaj trdnjave. V drugo pa Japonevi niti niso res Ozrajsna organizacija Dunaj XI. pa je predvzeli teh nasipov. »Neus Freie Presse« poznavata žalostno: »Port Artur kljubuje najpogumnejšem in najdrzejnem napadom!« in se tolog za suspendiranje carin na žito; 2) naj morejo dresči. In to je res najbolja tolažna tolaža, da Japonevi ne dohodajo za leta 1904. za vse one davku podvržene nemili gostiakota, pride na bojišču — tako se nadejamo — do važnih sprememb.

Z bojišča v Mandžuriji, je rasnih vesti, ali — jasne in zanesljive nobene. To je pravi kaos! Tu nam javlja a. pr. da se Japonevi pripravljajo na hud napad na Mukden. Hkrati s to vestjo pa počiljajo drugo vest, ki je s prvo v direktnem nasprotju, vest kareki shod.

Ta predlog je bil soglasno v sprejet.

Po referatu dr. Adleja o reviziji ustave — o katerem spregovorimo prihodnje — je predsednik Tomsoček zaključil stran-

Nova trgovinska pogodba z Italijo.

Minoli četrtek se je ministerski predsednik neki deputaciji vinogradnikov o novi trgovinski pogodbi z Italijo izrazil, da volja upodobnost carine v znesku 13 krov na 450.000 kmetalov italijanskega vina le do 31. decembra t. l. Počnejo ne bo več nikake ugodnosti ter bo znašala carina 40 krov na kvintal vina. Glede umetnega vins, je izjavil minister, da izda vlada sporazumo z Ogrsko poseben zakon.

Drobne politične vesti.

Zagrebško vseučilišče. V poletnem semestru šolskega leta 1893/94 je bilo na zagrebškem vseučilišču skupno 1006 študentov, in sicer 928 rednih in 78 izrednih. Po fakultetah je bilo na bogoslovski 107, na juridični 664 in na modrostovni 147; na šumarskem oddelku jih je bilo 32 in na farmacevtskem 36 študentov. Novi zimski tečaj 1904/05 prične dne 1. oktobra 1904. in svrši dne 13. aprila 1905.

Iz Makedonije. Iz Carigrada poročajo, da sta avstro-ogrski in ruski poslanik zahtevali od turške vlade, da nastavi v makedonskem orožništvu 12 novih častnikov in 23 podčastnikov.

Nemški ljudski protestni shod je sklican z dne 16. t. m. na Dunaj, da protestira proti otvoritvi č. šte. in poljske vsporednice na učiteljskih v Šleziji.

Deleassè in Giolitti. Kakor javlja iz Rima, se snideta tekmo tega meseca francoski minister zunanjih stvari, Deleassé, in italijanski ministerski predsednik Giolitti.

Ogrska zbornica. Iz Budimpešte poročajo, da bo v kratkem sklicana ogrska zbornica v zasedanje.

V megoatskih krogih, ki so v zvezi z vladom, se najodločneje zatrja, da vlada razpusti zborajo ter razpiše nove volitve, ako bi hotela ista z obstrukcijo preprečiti razpravo o novih trgovinskih pogodbah. Vlada spevki k znemu članku gospoda Villarja si heče na vsako ceno pristoriti sebi udano v dunajski »Nene Freie Presse«, v glavnem pa zato, da opozorimo gospojo kopersko, da

Črnogorski prestolonaslednik. Z Reke pišejo, da je v petek prispele ležete s slovansko krvjo po žilab, in da bi tiskaj z Dunaja črnogorski prestolonaslednik morda danes Italijani niti ne počitali svojih Danilo s soprgo. V njegovem spremstvu sta blagoslovovati v Kvirinal, ako ne bi bil še bila tudi vojvodi Vukotić in Vuković. Od njihov kralj v svate na — slovanski dvor!!

Kulturni boj na Francoskem. Socijalno-demokratski poslanci Brant, ki bo v francoskem parlamentu poročal o zloku glede odprave konkordata, je teh dni izjavil, da je večina francoskega parlamenta odločila, da one prispevki, ki jih je država do sedaj dajala za cerkvene svrhe, upotrebi za razbremenitev malih in srednjih kmetskih posestnikov.

Bojkot italijanske juridične fakultete. Iz Beljanijavljajo, da namenjava italijanski dijaki bjk. trati italijansko juridično fakulteto v Iuomostu ter se vpisati na nemškem vseučilišču v Iuomostu.

Domače vesti.

Imenovanje v sodni službi. V še delno sodišče je imenovalo pravnega praktikanta na okrajnem sodišču v Puli, Benedetto Lazzini ja avsultantom.

Nemška narodna nestrunost. Nemci se vedno bavijo se svojo vi-oko kulturo.

Ali po njihovem vedenju nasproti drugorodcem in drugače mislečim bi moral človek soditi, da prvi atribut kulture je — brutalitet in podivjenost čutstvovanja. Netoleranca do ekscesa — to je eden glavnih sprememb.

tačke nazivi »kulture«, ki je resnično svojstvo sedanjih politikov. Nimev, v tem so posebno »veliki« koreški Nemci, ki stressajo svoje sovražstvo sosebno še na slovensko mladino, na siromašno djske. Oduren izgled take brutalnosti, takega podvajanja čutstev, takega brezumiljenja je da a te dni se na »Villacher Zeitung«, ki je uprizorila pravo gorje proti slovenkim dijakom na beljaski gimnaziji. To glasilo nemške brutture pozivlja vse beljake rodbine, naj odrežejo slovenskim dijakom vse podpore! Odrežejo naj obede, in struke in itd. Ali ne dejajo kritice in priznajo, da »Villacher Zeitung« tudi opravičuje svoje besnilo.

Slovenski dijaki so nasmreč grdi »nehvalenčni«, ki ne zaslužujejo usmiljenja. Pomislite le: slovenski dijaki govorijo med seboj v materinem jeziku! Že to je zločin, ki ne zaslužuje pardona! Ali imajo še hujši stvari na svoji črni vesti ti slovenski dijaki? »Villacher Zeitung« jih tuži dalej, da si dema

usojojo delo za — širjenje naobrazbe med slovenskim ljudstvom! Ali ne vpije tako krivica do nebes! Saž bi bil greh, ako bi se takim zlikovcem dajale podpore!

Toda, govorimo resno. Zdi se nam, da stojimo pred psihologično uganjko. Isti ljudje, ki zahtevajo za se vse možne pravice in privilegije — in to ne le doma, na lastni zemlji, ampak po vsem svetu, pa bilo tudi med Hotentoti, kamor-koli je položil stopal le jeden sam Nemec — isti ljudje štejejo slovenskemu dijaku v zločin in skušajo maščevati sa nad njim neusmiljeno, ako si na lastni zemlji dovoljuje ljubezen do svojega rodu in njega — naobrazbe!

Na kaj pozabljujo!! Na čelu lističa, izhajajočega v Kopru pod imenom »Egida«, od 18. septembra t. l. št. 21. je bilo citati:

LA NUOVA CULLA REALE

Il popolo italiano ha festosamente partecipato, in questi giorni, alla gioia del Quirinale, per l'affacciarsi sul mondo di un altro ramollo della gloriosa dinastia sabauda; il grido di »Benvenuto piccolo principe!« si è concentrato da tutte le parti intorno alla Reggia italiana e il nome di Umberto, principe del Piemonte è corso da tutte le bocche. Alla piccola culla così frescamente infiorata mandiamo anche noi fra le ossa quieti benedizioni di tutti gli italiani, i nostri più fervidi auguri!

To se pravi po slovenski:

Nared italijanski se je te dni svetano stao vdeleževal veselja v Kvirinalu, ko se je pojavila na svet nova vejica slavne dinastije sabaudske. Klic »Dobro došel malo princ!« se je osred točil od vseh strani okolo italske kraljeve palače in imo Umberta, princia Piemontskega je hitelo iz vseh ust. K malo zibel, tako sveže ovcenani pošljemo tudi mi ob blagoslovih vseh Italijanov svoje najskrnejše čestitke.

Priobčili smo tudi mi ta izliv počiteno vznešene koprske duše nekoliko kakor pripravo o novih trgovinskih pogodbah. Vlada spevki k znemu članku gospoda Villarja pa zato, da opozorimo gospojo kopersko, da

vznešene koprske duše nekoliko kakor pripravo o novih trgovinskih pogodbah. Vlada spevki k znemu članku gospoda Villarja pa zato, da opozorimo gospojo kopersko, da

Gospodo smo hoteli opozoriti na to, ker so menda pozbili v svojem entuzijazu, da jim je iz slovanske hiša došel blagesov v kraljevo hišo.

Iz Škofije poreško puljske. Začetno zasloveli župne upravitelj v Kaštelirju, bivši redovnik Degrassi, sili sedaj iste Kaštelirce, katere je tako globoko užalil in razburil, naj mu prinašajo grozja. Kaštelirov so dobri in pobožni ljudje, ki spoštujejo dubčavka in mu radi dajajo, ali takemu nočajo nič dejati.

Nekateri so mu iz strahu prinesli nekaj tropin. Da bi ga žuili sedaj: kako se je, kako skače, kako se — pravda! Zastonj, Ljudje nočajo vedeti za!

Cujte, kaj se dogaja sedaj po nekaterih cerkvah na Porečini! Na večernicah se nevadno moli za škofa, da nu Bog podeli dolgo življenje. Sedaj pa se dogaja po ohih cerkvah, da ljudje, kadar svečenik začenja moliti za škofa Flappa, nazajajo in odhajajo iz cerkve. Kdo se je rasilje, ta žanje — odpor!

Iz Spljeta pišejo: Semkaj je dosegel tih dñj. sarajevoški nadškof dr. Stadler. Ob sklad je oba škof, Jezuite in druge cerkvene zavode. Positivno se ve, da je prišel semkaj, da se s škofom Nakicem sprazimi glede glagolice.

Heil und Sieg! Včeraj popoldne sta bila dva dobro nauzna slovenska Tržačana šla na pivo v pivarno Volpich. Mirno sta se pogovarjala med seboj v slovenskem jeziku in se nista nimalo trigala za druge goste. V nju blizini sta sedela dva druga gosta — Nemci. Ta dva poslednja sta kmalu vstala in se odpravila iz lokala vsaki skozi druga vrata.

Jeden nju pa se je na vrati zasukel in glasno zaklical v lokal! Heil! Heil und Sieg!

Vsled tega vsklica sta postala naša človeka radovedna in je eden nju vprašal natskarja — ali, ne da bi pri tem kazal kako je psebno radovednost —, kdaj da je neki na navdušeni nemški proučilice. Natskar je odgovoril, da ne ve nima, ve pa, da je dočinil gospod viši državni uradnik!

Heil und Sieg!

Današnja dramatična predstava v dvorani »Narodnega doma« pri sv. Ivanu se prične ob 5. uri popoludne. Vsebino igrokaza »Krivooprščenik« smo že načrtali v kratkih potezih v našem podlistku in so čitatelji mogli počneti, da imajo igra mnogo efektov in pretresljivih momentov. Mi smo uverjeni, da se bo naš občinstvo, ki je toli zavzeto za dramatično umetnost, naslajalo na današnji predstavi tega lepega igrokaza. Ker je z ene strani pričakovati obilne udeležbe, a z druge hoče »Dramatično društvo« danes točno začeti, so naprošeni izlasti oni, ki so kupili, ali si še kupijo sedeža, da bi prišli nekoliko pred označeno uro. Naprošeni so v to v njih lastnem interesu, ker jim ne bo treba imeti eventualnih sitnosti radi sedeža, potem pa tudi v interesu predstave, kateri je tako na skodo tisti prepozno prihajanje in premikanje se stoli, ki občutno moti ne le igralce, ampak tudi poslušalce. Opozorjamo še enkrat, da stane vstopina 60 stotink (30 novč.) in ne 40, oziroma 20, kadar je pomotoma natisneno na lepekih.

Užitnina v davčnem okraju Vodnjan. Dne 29. oktobra ob 10. uri predpoludne se bo vršila na municijsku v Vodnjani razprava za pogodbę v pokritje užitnine na vino in meso za leto 1905., eventualno za 1906. in 1907. Določeni letni pogodbeni znesek je 7500 K za vino in 1500 K za meso. Skupno 9000 K. Da se morejo skleniti pogodbe, mora biti navzoča večina obrtnikov davčnega okraja Vodnjan, ali pa se morejo dati zastopati po pooblaščenih z legaliziranim pooblaščilom.

Slavofobstvo v c. k. uradih. Operavano že smo bili opozirjeni na poštnega kontrolejca Robba, ki je došel iz Rovinja in vodi poštno administracijo v svobodni luki. Možda je kar z sebe, kadar ima svoje slavofobiske stopade! Kar brzlati se ne more. Negaka dne je zgrazil podrejenim mu poštnim uslužbencem, da on absolutno mora čuti v uradu slovenskega jezika. Naučil jš bil niske slovenske recepise. Tužil na tem si je zase! Pograbil jih je in zmečkal v roki...

Le tedaj, kadar poteguje svojo masečno plaščo, merda nima slavofobskih sposodov in nič ga ne boga misel, da denar, ki ga dobiva, pribaja tudi iz slovenskih župov. — Ali za naše slovensko ljudstvo je granka in brka, da je ravno oni, kateri mora plačevati svojimi krvavimi žulji, najbolj zaničujejo in proganajo se strupom svojega sovražnika.

Ali gospod Robba bodi uverjen, da ni več daleč eni dan, ko se tu li nše ljudstvo vzdrami in zave svojega dočkanstva ter začne goverti s primero odločnostjo, da ne trpi več take — rab!

Tombola, ki se je imela včeraj danes na korist zgradbe spomenika pokojni cesarici Elizabet, se je morala radi nepravdilenih zaprek prekleti na prihodnjo nedeljo, dne 9. t. m.

Za kovača Slovencev se nudi lepa prilika za samostojno upravljanje dobro urejene in uvedene kovačice v živuhem trgu na Spodnjem Šajarskem. Dotičnik bi mogel isto prevzeti v kratkem času. Poaudbe je dopolnil Slovenskemu obrtnemu društvu v Celju.

Strela ubila orožnika. Strela je ubila te dni v Zagradu orožniškega posajevodja Mozetiča iz B. ves, ki se je nahajal na dohodu v Zagradu.

Povelj in pevke »Kola« so vabi bili, da pridejo danes, v nedeljo točno ob 3. uri popoludne v prostore »Delavskega podpornega društva« ulica Giorgio Galatti št. 18. Predsedništvo.

Nagla smrt. Predsedniščim ob 9. uri so našli poleg novega poslopja, ki je zdajo se daj rasproti veliki vojašnici mrivo truplo po imenu Meiner. Pred smrtnjo je izrazil postava moža. Nu, identitetu mrtveca so željeli, da jo pokopljejo v nekem starem kožuhu. To željo so jo izpolnili. Ker niso našli po starci nikake zapuščine, krivili so nečakino, da se je ista na nedopuščen način polašila tetinega imetka. Toda ona je to odločno zanikal. — Konečno so se ljudje spomnili na starci kožuh, v katerem je hoteli biti stara pokopana. Odprli so krsto ter nali v krihu začitih 30 000 krov.

Umorstvo redarja. Od obeh, ki so bili aretovani, takor sekrivi na umorstvu redarja Negodeta, je preiskovalni sodnik izpustil na svobodo Hektorja Delepietra in Nikoleja Tonista, ker sta dokazala, da se nista nikor udeležila umorstva. Pri sv. Jakobu je pa bil aretovan 26 letni mesar Ljudevit Waldbraner, doma iz Pule, ker se je v neki krčmi v ulici Crocada izrazil tako, da se da sklepata, da se je tudi on udeležil umorstva.

Ubegli ptiček, zopet prijet. 19 letni Artur Gessich je bil v zaporu v Gorici. Pred nekaj dnevi se mu je pa posredlo

pobegniti. Policija je sumila, da je Gessich prišel v Trst in se tu skril pri svoji mati. Vendar predpoludne so ga šli torej iskat na stanovanje njegove matere in so ga tudi res tam našli. Seveda so ga odvedli v zapor v ulico Tigor, odkoder ga bodo poslali nazaj v kletko, iz katere je bil ušel.

Iz »Skrata«. Zakaj so smodke krajše!

Kapec trafikantu: »Te smodke so pa mnogo kraje nego do sedaj.«

Trafikant: »Res je; fabrikanti smodk so namreč opazili, da kadile zadajo košček smodke vedno proč meje; radi tega delso sedaj smodke krajše.«

Razne vesti.

Brazilijska ima sedaj kakih 16 milijonov ljudi. Med temi je poldrug milijon Portugizov, en milijon Italijanov, četr milijonov Nemcev, 4000 Angležev, 400 Amerikanov, morebiti ravno toliko Slovencev ali pa še ne, ker so se zadaji čas močno selili v Severno Ameriko. Drugi so črnci in Indijanci.

Leta 1871. je imela Nemčija nekaj nad 39 milijonov prebivalcev, danes jih šteje nad 60 milijonov. Glavno mesto Berlino je imelo 1. avgusta t. l. 1 969 874 prebivalcev.

Iz Pariza v Marzijo se pride danes z vlakom v 12 urah; leta 1834. je bilo zato treba 80 ur; leta 1850. celo 359 ur.

Svetovna razstava v St. Louisu. Skupni stroški za instalacijo avstrijskega oddelka na svetovni razstavi v St. Louisu so znašali približno 100 000 dolärjev, to je, pol milijona krov.

Vinogradstvo na Španskem. Na vsej Španski z balearskimi otoki vredna je 7,724.000 hektarjev vinogradov, ki uroda v dobrih letinah do 34 milijonov hektolitrov vina.

Brat Tolstega umrl. Na posejtu Pirogov blizu Jesenne Pojane velikega romanskega pisa in s eduljega ruskega, grofa Leva Tolstega, je umrl te dan njega brat, grof Sergij Tolstoj. Brata sta se iskreno ljubila med seboj in sta žvela vsikdar v nejlepšem soglasju. Ni dvoma torej, da je ta smrt grofa Liva budo pretresla.

Oderuh se je obesil s 500.000 rublev pri sebi. Radi velikih izgub na boni se je obesil v Kijevu oderuh Tereščenko. Preiskovaje njegovo oblike so rešili pri njem 500.000 rublev, katero sveto je vedno nosil pri sebi.

Jezero, ki je izginilo. Jezero Sravnje je zelo od velikega jezera Viktoria Niane v centralni Afriki, ki se je že nekoliko let posledoma sušlo, je sedaj popolnoma izginilo. To jezero je leta 1859. odkril znani potovalec Livingston, in tedaj je jezero bilo 45 kilometrov dolgo, 20 kilometrov pa široko. Sedaj se nahajajo na mestu, kjer je prej bilo jezero, še tem ter tja velike mlake. Tudi neko drugo jezero, blizu Niane, ki je je odkril omenjeni potovalec, je zadelo ista osoda.

Čudna politična previdnost. Predsednik in podpredsednik severoameriških Zveznih držav se nikdar ne vozita skupno na enem in iztem žlezoiškem vlaku. To pa izgolj previdnosti, da ostane vsaj eden najuglednejših mož Zveznih držav na življenju, aki bi drugi vsled kakšne nesreče na železnici izgubili življenje.

Najbogatejši rudnik na svetu ne daje niti zlata ni srebra ni dragocenih kamenov, ampak baker in se nahaja blizu Zgorajega jezera v Severni Ameriki. V enem letu je vrgel ta rudnik 48 milijonov krov in v 30 letih so izkopali iz njega za 384 milijonov krov bakrene rude.

Z denarjem v grob. V Barbu na Ogrskem je umrla nedavno teta neke kmetice, daj nasproti veliki vojašnici mrivo truplo po imenu Meiner. Pred smrtnjo je izrazil postava moža. Nu, identitetu mrtveca so željeli, da jo pokopljejo v nekem starem kožuhu. To željo so jo izpolnili. Ker niso našli po starci nikake zapuščine, krivili so nečakino, da se je ista na nedopuščen način polašila tetinega imetka. Toda ona je to odločno zanikal. — Konečno so se ljudje spomnili na starci kožuh, v katerem je hoteli biti stara pokopana. Odprli so krsto ter nali v krihu začitih 30 000 krov.

Beligrad za časa kronanja. Na kronanje kralja Petra je prišlo v Beligrad 30 do 40 tisoč tujcev. Beligradski listi so izračunili, da so tujci potrosili v Belegradu okoli 1 milijon krov. Sedem rednih in 12 izrednih vlakov ter 32 parnikov je danoma dovozalo tujcev. Na dan kronanja je bilo v Belegradu zaklanih 2500 volov in telet. Vsega je bilo dovolj; le šampanja je zmanjkal.

Ubegli ptiček, zopet prijet. 19 letni Artur Gessich je bil v zaporu v Gorici. Pred nekaj dnevi se mu je pa posredlo

Književnost in umetnost.

Povjest Hrvatske. Prejeli smo tretji zvezek »Povesti Hrvatske«, ki jo je napisal dr. Rudolf Horvat, profesor kr. realce gimnazije v Petrinji. V tem zvezku je opisana kulturna zgodovina Hrvatske od leta 1102—1386. in politična zgodovina od leta 1386—1463. Horvat piše kritično ter na koncu vsakega poglavja navaja izvire in zgodovinsko literaturo. Sedaj je dovršena polovica knjige. Izidejo še 3. zvezki. Vsaki zvezek stane (pri pisatelju) le 1. krone.

St. 1381.

Razglas!

V sled sklepa občinskega zastopa od dne 24. t. m. razpisuje podpisano s tem službo občinskega redarja v županiji Komen, kjeremu je zajedno s to službo opravljati tudi opravila obč. obhodnika in drugo.

Služba je proti 3 mesečni odpovedi z letno plačo 500 K in potrebno uniformo.

Redno opremljene prošnje naj se vloži do včetega 9. oktobra t. l. na to županstvo, kjer daja na zahtevo tudi potrebna pojasnila.

Županstvo občine Komen,
dne 25. septembra 1904.

I. Švara l. r.,
župan.

„SKRAT“

je izšel včeraj

ter ima poleg šaljivega gradiva mnogo lepih slik in sicer med drugimi: »Minister Körber po povratku iz Galicije«, »Slavoski obhod japonskega cesarja«, »Japonska priatelja Anglež in Amerikanec«, »Zamotano ricmanjsko vprašanje«, itd.

Le pridne »Skrat« vsi kupujte!

Stotink deset le zanj žrtvujte!

Denarce potrebuje »Skrat«.

Brez d'narcev njemu ni obstaj.

Za d'narce vraca »Skrat« v zahvalo.

Prijateljem dovolj in šalo:

Sovrige siba pa krepko,

Podprite ga, žal Vam ne bo!

Prodaja se po tobakarnah po 5 novč.

Trgovina.

Borzna poročila dne 1. oktobra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.03.—19.05.—angleške lire K ——, London kratki termen K 239.45—239.85 Francija K 95.05—95.20, Italija K 95—95.20 italijanski bankovci K ——, Nemčija K 117.30—117.60, nemški bankovci K ——, avstrijska ednootna renta K 99.50—99.80, angleška krona renta K 97.50—97.80, italijska renta K 102.50—103 kreditne akcije K 670.——673.— državne železuze K 650.——653— Lombardi K 86.——88— Lloydove akcije K 730.——740— Srečke: Tisa K 822.——826— kredit K 469.——479— Bodenkredit 1880 K 303—318—, Bodenkredit 1889 K 297—308—, Turške K 133.— do 135.— Srbake —— do ——.

Dunajska borza ob 2. urt. novob.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.25	101.39
v srebru	100.25	100.30
Avstrijska renta v zlatu	119.30	119.40
v kronah 4%	99.50	99.50
Avst. investicijska renta 3½%	90.95	90.95
Ogrska renta v zlatu 4%	118.73	118.75
v kronah 4%	97.65	97.70
renta 3½%	89.—	89.—
Akcije nacionalne banke	1613.—	1613.—
Kreditne akcije	670.75	672.50
London, 10 Lstr.	239.40	249.45
100 državnih mark	117.35	117.40
20 mark	23.45	23.45
20 frankov	19.02	19.01
10 ital. lir	95.10	95.10
Cesarški cekini	11.34	11.34

Parizska in londonska borza.

Pariz. (Slep.) — francoski renta 97.77 5% italijanska renta 104— spansk extenzor 87.90 akcije otomanske banke 537.—

Pariz. (Slep.) Avstrijske državne železuze — Lombardi —— načinljana turška renta 86.35 menjnja na London 251.6, avstrijska zlata renta 103.05 ogrska 4% zlata renta 101.10, Länderbank 150— turške srečke 128.25, pariška banca 12.23, italijanske meridionalne akcije ——, akcije R. Tinto 14.34, Bolja.

London. (Slep.) Konsolidiran dolg 88½ Lombardi 3½, srebro 26¾, italska renta 86½, italijanska renta 103½, tržni diskont 2½, menjnje na Dunaju —— dohodni banke —— izplačila banke 500 000. Trdina.

Tržna poročila 1. oktobra.

Budimpešta Pšenica za oktober 10.25 do 10.27; za april 10.63 do 10.67 Rž za oktober 7.44 do 7.45; za april 7.89 do 7.91 Oves za okt. 6.76 do 6.77; za pril. 7.20 do 7.21 Koruza za oktober 7.20 do 7.21; za maj 7.35 do 7.36.

Inteligentna gospodična želi vstopiti v službo kakršne komptoiristinja, blagajničarka ali kaj slavnega. Naslov pove uprava Edinstvo.

Agenti za reklamo prve vrste, z obveznimi zvezami s sprejmejočim. Ponudbe z referenčami pod 1. 1963 na Haasenstein & Vogler, Dunaj, I.

Restaurat „Alla Stazione“

Od 1. oktobra vsak dan

PREDSTAVA prvih dunajskih igralcev (7 oseb) Vstopnina 30 nč.

Začetek ob 8. uri.

Iv. JAKLIČ,

restavrat.

Zastopniki

se isčejo za neko pomembljivo, igrajoče lahko razprodajaljivo novost, koje se v Nemčiji tako mnogo proda.

Jako velik zasluzek.

Ponudbe pod: L.E. 4544 Haasenstein & Vogler A. G. Frankfurt a. M.

,SANUS“

novi higienični zobotrebniki disinfektor, parfemiran zaprošen patent

se prodaja povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

— Včeraj se je otvorila nova prodajalnica —

modnih predmetov (angleške specijalitete) za gospode —

Fran Lanfredini

ul. Sv. Antona št. 2 (Palača Treves).

Tovarna pohištva IGNAC KRON

TRST, ulica Cassa di Risparmio 5

Meblovanje po najmodernejših zahtevah

Katalogi brezplačno.

Telefon štev. 216

Naročni kolek je

vzbudit pri upravi

„Edinost“ —

FRAN KALASCH

Zaloga izgotovljenih oblek

za možke in dečke —

■ Velik izbor hlač za delavce. ■

Jako ugodne cene.

Ulica Arcata štev. 9 (vogal ulice Sapone).

FRAK KALASCH

Manifakturana tvrdka BERTOLI & SBUELZ

Piazza Barriera vecchia štev. 2

naznanja cenjenim odjemnikom in slavnemu občinstvu, da je otvorila v ulici Nuova 38 (nasproti palače Salam ex Bolle) podružnico z bogato zalogo platenine in kotonine po tovarniških cenah.

KOTENINA, navadna, . . . meter 12 novč. KOTENINA, bela . . . meter 20 novč.

" " " 14 " amerik. " 22 "

" " " 16 " najnovejša " 24 "

I. vrste, močna " 21 " za rjuhe 156 šir. " 38 "

za rjuhe 156 šir. " 44 " BRISALKE po " 16 "

Srajce za gospo od 45 novččev zaprej.

„Fil Trifoglio“

Niko von Perrelli

TRST — ul. Valdirivo 25 — TRST

(zraven zaloge buteljk g. Hackerja.)

Veliki izbor furlanske in štajerske perutnine od K. I. — naprej primorsko in tirolsko maslo; jajca po 6 do 8 stot.

Raznašanje na dom. — Pošilja se na debelo.

Pošiljatelji blaga naj naznani svoje naslove.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori štev. 1 (Rosario) — v Trstu — tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. — Album pohištva pošije se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Po visokoj kr. zemaljskoj vladu proglašena ljekovitom vodom rudnicom

Apotovacka kiselica

naravna alkalično muriatična litajska kiselica, vrlo bogata ogljičnom kiselino izvrto: popud kristala čisto stolno piće. — Glasoviti lečnički autoriteti prepisuj ovo kiselico s najboljim uspehom kod svih bolesti probavnih organa i grkljana proti uloz ma i reumi, kol želudčnog, plućnog, golenog i svih drugih katara proti hemeroidima (zlatnoj žili), kod boli bubrega, mjehura, žamence, šećerne bolesti, zrnatih i nateklih jata, žgaravice i mnogih drugih bolesti. Prokušano je vrstno i nenadarijivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Analizirale ju prof. dr. E. Ludwig, e. k. dvorski savjetnici i dr. pr. f. dr. S. Bošnjaković.

Nagradi na mnogim velikim strukovnim izložbam sa 15 zlatnih medalja.

„UPRAVITELJSTVO VRELA APATOVACKE KISELICE“, ZAGREB, Ilica br. 17.

Dobiva se u svim lekarnama, trg. mirodija, restauracijama i gostionama.

Upravni zastupstvo za Trst i Istru: Johannes Klingenberg & Comp.

u Trstu ul. Giorgio Galatti štev. 14.

Tovarniška zaloga svilenetega blaga

„Alla cità di Lione“

Trst — Borzni trg štev. 3. — Trst

Lyon, Rue de la Republique 8.

za jesenski in zimski čas

je došla svilenina vseh vrst, novost v jopicah in oblekah kakor tudi mična novost v pristnem angleškem modnem baržumu za jopice.

Specijaliteta: svila v dvojni širokosti, gladka ali v risanju.

V zalogi se nahajajoči se ostanki za poletno sezijo, se prodajo po znizanih cenah.

Prodaja se na debelo in drobno po tovarniških cenah.

Vzoreci se razpošiljajo na deželo na zahtevo brezplačno.

Razprodajalci imajo ugodnosti.

— Zahtevajte pri nakupu —

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“

Ono je zajamčeno čisto in vsake brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdo hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo naj pazi dobro da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. Udobiva se povsod!

Varstvena znamka.

